

MODELIK

Rok IX (XVI)

Nr 7/05

ISSN 1428-3840

Model 1000 492

JAK-17W "MAGNET"

ROSYJSKI ODRZUTOWY SAMOŁOT SZKOLNO-BOJOWY Z 1948 R.

Rosyjski odrzutowy samolot szkolno-bojowy z 1948 r. JAKOWLEW JAK-17W "MAGNET"

Samolot Jak-17 powstał w zespole konstrukcyjnym Jakowlewa w 1947 r. Był rozwinięciem samolotu odrzutowego Jak-15 napędzanego silnikiem odrzutowym Junkers Jumo - niemieckiej konstrukcji.

Jak-17 otrzymał nowe podwozie z kołem przednim, przeprojektowane uszereżenie, nowe wyposażenie kabiny, nową instalację paliwową oraz silnik o zwiększonej wydolności RD-10A.

Wyprodukowano około 430 egzemplarzy wraz z jego wersją treningową. W Polsce użytkowano kilka egzemplarzy Jaka-17 i kilkanaście w jego wersji szkolno-treningowej UTI od 1951 roku, bardziej w celach demonstracyjno-pokazowych napędu odrzutowego, niż dla zastosowania bojowego. Według źródeł było to 3 egz. Jak-17 i 11 szt. Jaka-17 UTI. Polscy lotnicy po raz pierwszy natomiast zapoznali się z tymi samolotami w 1950 roku podczas szkolenia w jednym z rosyjskich pułków.

Oznaczenie "UTI" pochodzi od rosyjskiego skrótu "uczelniny", czyli szkoły. Warto zaznaczyć, że Jak-17 UTI był pierwszym szkolno-treningowym odrzutowcem produkowanym w ZSRR seryjnie.

Odrzućmyc oprócz lotnictwa ZSRR i Polski były używane m.in. w Bułgarii, Rumunii i prawdopodobnie w Chinach, czyli w krajach które na początku lat pięćdziesiątych zakupiły samoloty myśliwskie Jak-23.

Samolot Jak-17 był konstrukcją całkowicie metalową. Zbudowany w układzie średniopłata o prostych skrzydłach i kadłubie o układzie redanowym z umieszczonym w jego dolnej części silnikiem RD-10A będącym rosyjską wersją niemieckiego Jumo.

Samolot Jak-17W to w istocie pozbawiona uzbrojenia wersja z doraźnie zmodyfikowanym kadłubem w celu umieszczenia drugiej kabiny. Służył bardziej do zapoznania pilotów ze specyfiką napędu odrzutowego niż do efektywnego szkolenia. Miał zasięg, skomplikowana procedura uruchamiania silnika czy też ograniczenie pilotażowe stanowiący o jego ograniczonym użyciu. Jeden z egzemplarzy tego samolotu służył w Instytucie Lotnictwa do prac badawczych nad samolotem TS-11 Iłku. Latał z cywilną rejestracją SP-GLM, a obecnie znajduje się w Muzeum Lotnictwa w Kiskowie. Jest to jedyny zachowany egzemplarz tej wersji w Europie.

Ciekawostką świadcząca o użyteczności eksploatacji tego samolotu jest punkt pierwszy instrukcji nakazujący uruchamianie silnika "30 metrów od hangaru".

Dane taktyczno-techniczne:

Rozpiętość	9,2 m
Dość	8,7 m
Masa własna	2150 kg
Masa maksymalna	750 kg
Wzniesienie	17,8 m/s
Pułap	10 000 m
Zasięg	720 km

Model kartonowy przedstawia samolot Jak-17W w jednej z udołkowianych wersji malowania stosowanego w ZSRR

UWAGI OGÓLNE

Model kleimy metodą "bezaklejkową" z pojedynczą węglą będącą jednocześnie sklejką. Zwracamy uwagę na silne "ukosowanie" kilku węgl. Wskazność tego ukosowania wyznacza kształt wczesniej sklejkowanych segmentów. Wskazność elementów jest klejona na styk. Doradzamy klejenie w pierwszym etapie klejem Butapren, a następnie używanie klejmi cyjono-akrylowymi.

Model jest stosunkowo skomplikowany w budowie ze względu na "redanowy" kształt kadłuba, złożony układ podwozia przedniego i wlotu powietrza.

Model należy sklejać ściśle według podanej numeracji - tak części jak i rysunków. Szczególnie dokładnie należy wykonać zespół centralnej części kadłuba wraz z dwiema skrzydłami i węglami podwozia głównego, a także podwozie przednie i wlot powietrza.

Model można wykonać także ze schowanym podwoziem i "nieoskłaconą" kabiną, wówczas na podstawie rysunków pomijamy wiele elementów (całe wnętrze kabiny). Należy także pamiętać o doważeniu przedniej części kadłuba ciężarkiem o masie ok. 25g! Tyle uwag ogólnych.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Budowę rozpoczynamy od naklejenia na tekturę części oznaczonych literą X. Następnie z części 1X, 2XD, 3X, 4X, 5X wykonujemy szkielet górny, patrz Rys 1, a, z cz. 7X, 8X, 9X, szkielet tylny części kadłuba. Z elementu 6 wykonujemy wannę kabiny. Teraz przystępujemy do uformowania i sklejenia poszycia cz. 10. W wykonaniu elementu najpierw wprowadzamy wzmocnienie tyłu Rys 1A, a następnie część główną szkieletu. Zwracamy uwagę na symetryczność (szczególnie ważne jest spawanie w obrębie styku dwiema 2XD z częścią 10). Poprawność całego zespołu sprawdzamy na S U C H O za pomocą sklejonego segmentu 30. Możemy także na tym etapie wkleić części dwiema skrzydła 11X, 12X, 13X.

Od sednu (Rys 1) przystępujemy do 14 a niana cz. 14X i cz. 15X. Przyskujemy także szkielet uszereżenia - części od 16X do 19X. Obrazuje to Rys 3.

Przystępujemy do "wyposażania" wanny kabiny cz. 6, posługując się Rys 18 do 20. Kolejność montażu poszczególnych zespołów pokazuje Rys 3. U W A G A - ponieważ model jest sklejkami metodą "na styk" należy wklejać części 23X i cz. 6 pozostawić 0,5 mm nad brzegiem cz. 10. Przyskujemy zespół tablicy przyrządów. Rys 1C. Nie wklejamy tablicy przedniej! Teraz przystępujemy do połączenia cz. 28 i 29 będących poszczególnymi częściami kabiny - Rys 3B. Powstały element pasujemy do reszty kadłuba U S U W A J A C obrysową linę cz. 29. Na części 10 naklejamy elementy zabra cz. 33X. Teraz z cz. 30 i węgl 31X tworzymy przedni segment, w oznaczonych miejscach naklejając dalsze elementy zabra cz. 32X. Na tym etapie docieramy przed kadłuba ciężarkiem o masie 25 g - patrz Rys 3. Teraz możemy wkleić tablicę przednią cz. 25.

Wydawca:

Wydawnictwo i Drukarnia "MODELIK" - Janusz Oleś
74-100 Gryfino, ul. Szczyńska 10

Korespondencja:

"MODELIK", 74-100 Gryfino, skr. poczt. 125
tel./faks: (501) 40-45-299 e-mail: biuro@modelik.pl
www.modelik.pl

MODELIK 705
ISSN 1426-3840

JAK-17W
Wydanie I

Opracowanie modelu
Ilustracja na okładce
Redakcja numeru
Druk

Sławomir Kundera
Wojciech Sankowski
Janusz Oleś
"MODELIK"

Przyklepujemy do wykonania "nosowej" części kadłuba - RYS 4A, 4B, 4C i 4D. Formujemy segment z części 34 i 35 parując go "ogonowym" ukształtowi samemu wlotu cz. 48, 47. DOPIERO teraz wykonamy otwór w dolnej części "od razu" naklejając cz. 37 i 37A. Z części 38 do 43 sklejamy wlot powietrza wraz z turbiną i wkładamy w pierścion cz. 44. Do segmentu wprowadzamy cz. 45 przyklejając ją do cz. 44. Cały "silnik" wprowadzamy do segmentu 34-35. **UWAGA!!!** Podczas tej czynności cały czas sprawdzamy kąt wlotu powietrza w stosunku do osi symetrii który jest skierowany ku dołowi - patrz RYS 4D.

Cały zespół "nosowy" łączymy z pozostałą częścią kadłuba np. wyciętą 34X, korygując położenie cz. 45 na półwędrze cz. 36 przez otwór podwozia przedniego. **UWAGA!!!** W tym momencie zwracamy szczególną uwagę na dokładność połączenia. Przyklejamy także pasyrowe uszczelnienie cz. 48 i 49. Na koniec za pomocą części 50 P i 50L wykonujemy opłótkowanie części "ogonowej" na przyszłość statecznik - kadłub. Ponieważ jest to kaskada dość złożona, należy wykonać oddzielną (krope) tej części (np. sklejając). Za pomocą tego wlotnika wykonujemy próbkę, aż do uzyskania właściwego rezultatu, po czym przyklejamy część oryginalną. Cały zbiornik kadłuba łączy RYS 4. Poprawnie wykonane tego etapu warunkuje "ukośnienie" (czasem silne) brzegów węgla podłoża, nie przykleić cz. 4X.

Przyklepujemy teraz do sklejania skrzydeł, mierzcząc od oklejenia skrzynek dźwigów za pomocą cz. 51, sprawdzając czy nie wystają od dołu poza dźwigar. Następnie wykonywamy węgiel podwozia części 52A, 52B, 52. Całość obrazują Rys 5A i 5B. Sprawdzamy także czy mamy wykonane otwory pod gołen podwozia WZÓR P-G.

Sklejamy teraz skrzydła z części 53, 54, 55. Pokazuje to RYS 5B. Po dokładnym przytwierdzeniu i skorygowaniu styku skrzydeł z kadłubem wykonamy otwory na węgiel podwozia w spodniej części skrzydeł. Kształt tego otworu odpowiada w razie wątpliwości kształtowi części 57. Sklejając pasyrowe skrzydła z kompletnym dźwigiem bardzo dokładnie znowu sprawdzamy czy we wnętrzu podwozia nic nam nie wystaje. Znowu

wracamy do RYS 5A. Sprawdzamy także symetrię skrzydeł względem pozostałych elementów. Przyklepamy skrzydło-kadłub opłótkowujemy za pomocą cz. 56 i 56P. Parownice trzymamy na SUCHO za pomocą wlotników, by dopiero po uzyskaniu dobrych rezultatów zastosować część oryginalną, patrz RYS 5H.

Możemy się zająć teraz spodem kadłuba (RYS 6A, 6B) oraz Rys 6. Montujemy cały silnik cz. 57, 58 i dyszę wylotową cz. 59A, 59B, C i 59 X. W tym etapie możemy przykleić także cz. 77, 78 i 79 właśnie w tej kolejności (patrz też RYS GENERALNY). Na końcu kadłuba przyklejamy płozę cz. 76.

Wracamy na górę kadłuba do montażu kabiny - części o numeracji 60, 61, 62 i 63. Wybierając wersję oszkloną jako szablon na folię wykorzystujemy część niebieską kabiny "bląpa", czyli cz. 60A, 61A, 62A, 63A wychodząc wzdłuż linii przerywanych. Przed sklejaniem ramy kabiny malujemy ją od wewnątrz na ciemnoszary kolor. Posklejamy się Rys 5 i Rys Generalnym. **UWAGA!!! WAŻNA JEST KOLEJNOŚĆ ETAPÓW**

Teraz sklejamy z cz. 65 i 64X kółło przednie RYS 7, 7A oraz WZÓR P-P i także gołen przednią wraz z osłonami. Na przygotowany "wdelec" z drutu nakładamy najpierw koło, a później nasuwamy kolejno części 65, 67, 69. Gotowe podwozie przyklejamy do cz. 71X i solidnie mocujemy klejem. Całość uzupełniamy osłonami z cz. 73, 73A i 74. Sprawdzamy także symetrię. Gołen i rurce z przodu nie stinowid "przedłużenie" statecznika pionowego.

Ostatnią czynnością wymagającą znacznej staranności jest w modelu montaż podwozia głównego. Kolejność prac ilustrują RYS 8 oraz WZÓR P-G. Należy zwrócić uwagę na solidne wklejenie gołen podwozia we węgiel. Należy także przewidzieć skłód osłony podwozia, nie myląc strony lewej z prawą kołustroną Rys Generalny.

Pozostało nam jeszcze wykonanie i zamontowanie masztu anteny i rurki Płot. W tym wypadku korzystamy z WZÓRU M-M i WZÓRU C. Na koniec cały model ratujemy farbą i lakierujemy na półmat lakierem bezbarwnym.

Życzymy przyjemnej zabawy, miłego relaksu i wypoczynku, oraz satysfakcji z osiągniętego efektu

LEGENDA

NP.7 - NUMER CZĘŚCI

NP.7a - CZĘŚĆ Z TEGO SAMEGO ZESPOŁU

NP.7L,P - CZĘŚĆ LEWA, PRAWA

NP.7X - PODKLEIĆ TEKSTURĄ 1 MM

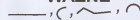
NP.7XX - KROTNOŚĆ 1 MM

⊂ ZAGIĄĆ I SKLEIĆ

✂ WYCIĄĆ, NACIĄĆ

⊂ KROTNOŚĆ ZAGINANIA

WAŻNE

CZĘŚCI OZNACZONE W TEN SPOSÓB KOLOREM CZERWONYM NIE SKLEJAĆ Z SĄSIEDNIM ELEMENTEM

DOŁĄCZ SKLEJONY WCZEŚNIEJ ZESPÓŁ

NACIĄĆ - WIELOKROTNIE W MIARĘ POTRZEB NA GŁĘBOKOŚĆ 1-3mm

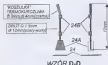

ZWINAĆ CIASNO

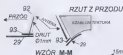

ZWINAĆ W RURKĘ

WZÓR np. O - WYKONAĆ ELEMENT WEDŁUG PODANEGO KSZTAŁTU, WYMIARU I MATERIAŁU

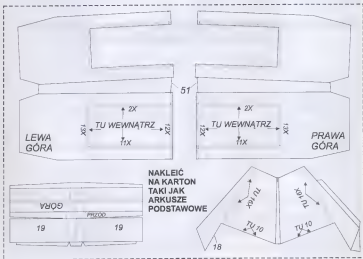
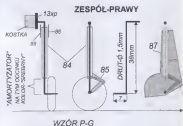
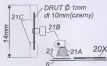

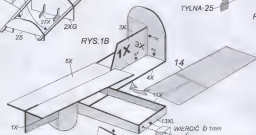
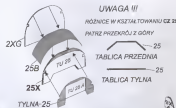
NA UFORMOWANY DRUT "NAWLEKAĆ"
W KOLEJNOŚCI CZ. 66, 68, 68

SZABLONY

WZÓR P-P

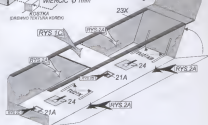

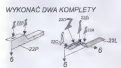
RYS.1

RYS.2D

RYS.2

RYS.2A

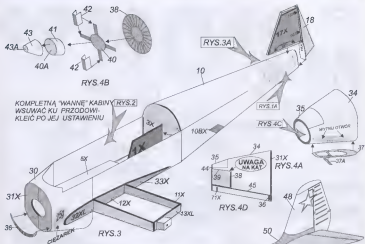
RYS.2B

RYS.4B

KOMPLETNA "WANNA" KABINY
WSUWAĆ KU PRZODOWI.
KLEIĆ PO JEJ USTAWIENIU

RYS.3

RYS.3A

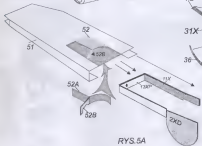
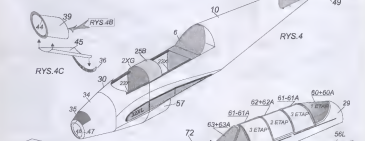
RYS.1A

RYS.4C

RYS.4D

RYS.4

RYS.4C

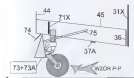
RYS.5A

RYS.5

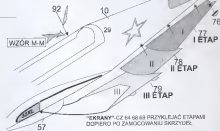

ZESPÓŁ PRAWY

Rys. 8

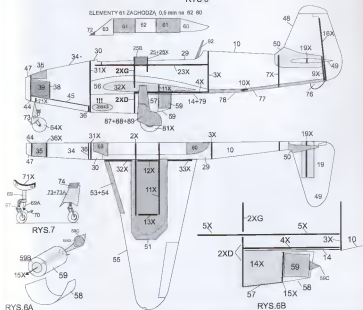

RYS.7A

RYS 6

ELEMENTY 61 ZACHODZA 0,5 mm na 62 60

RYS. 3

RYS.6A

RYS.6B

